

MLADINSKA PROSLAVA KRISTUSA KRALJA IN 1900LETNICE ODREŠENJA V PTUJU.

V nedeljo dne 29. oktobra so tudi otroci župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj na prav slovesen način proslavili praznik Kristusa Kralja in 1900letnico odrešenja. Nad 500 malih živčavov se je ta dan že dosti pred 8. uro zjutraj zbralo v društveni dvorani minoritskega samo stana in so se pripravljali za vstop v cerkev. Ob 8. uri so se v strumnih vrstah podali v lepo okrašeno in vso električno razsvetljeno župnijsko cerkev; najprej mali križarji v svojih paradnih oblekah s praporčki na čelu, za njimi drugi dečki, vsak z belo cvetko. Nato se je za svojim belim praporčkom razvrstila dolga vrsta belocloblečeni deklic v venčki, nato pa druge deklice. Obširna cerkev je bila natlačeno polna, razen otrok tudi dobrih staršev ter drugih ljudi, ki so prišli, da se veselijo s svojimi malčki in da z njimi proslavljajo ta lepi praznik. Med sv. mašo je prav ubrano prepeval mladinski zbor, ki se je ta dan prav posebno postavil, ljudje so kar strmeli nad lepim mladinskim petjem. Pred sv. obhajilom je katehet g. p. Konstantin imel kratek govor za mladino »Kristus Kralj in Odrešenik naš«. Po govoru je bilo skupno sv. obhajilo. Prelep prizor je bil, ko se je nad 400 nedolžnih otroških src pri Gospodovi mizi zahvaljevalo božjemu Učeniku za delo odrešenja. Po sv. maši je pred Najsvetejšim mogočno iz otroških grl donela posvetitev presv. Srce Jezusovemu, nakar so zapeli: »Kristus mora kraljevati« in pri »Zahvalni pesmi« se je cela cerkev pridružila otroškim glasovom ter skupno z njimi hvalila »nemogočnega. Za sklep pa so zapeli še mogočno »Povsod Boga«.

Slovesnosti v cerkvi je sledila proslava v društveni dvorani. Pridne otroške roke so dvorano zelo okusno okrasile, ves oder, kjer je bil klp Srca Jez., je bil odet v zelenje in cvetje. Pri proslavi so nastopile male deklice z lepimi in zbranimi deklamacijami. Posebno lepo so deklamirale starejše deklice: Voda, Letonja, Korošec in Simonič. Med deklamacijami je prepeval mladinski zbor deklic, govor je imel g. p. Konstantin »Kristus naj bo kralj otroških src«. Deklice so vprizorile spevoigro »Venčarica«, mala venčarica, naša Mica Vrablova, je izborna igrala svojo vlogo.

Veselih src, radostnih lic so se naši malčki poleg svojih staršev vračali domov, zavedajoč se, da so lepo proslavili dan svojega največjega Prijatelja.

Negova. Praznik Kristusa Kralja smo tako le praznovali: v jutro smo šli k prvi sv. maši in opravili skupno sv. obhajilo fantje in dekleta kat. prosvetnega društva. Potem smo se pa pripravljali za igro: »Mlinar in njegova hči«, ki smo jo vprizorili popoldan. Na sporedu je bil govor, ki ga je govoril g. Mirko Geratich iz Maribora, potem petje in tamburanje. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo te proslave Kristusa Kralja precejšnje število ljudi. Ker pa se jih je mnogo dežja ustrašilo in želijo to igro videti, jo bomo na njihovo željo in našo dobro voljo ponavljali v nedeljo dne 12. novembra. Prijatelji mladine, domačini in sosede vabljeni!

Negova. Prosvetno društvo v Negovi ponovi v nedeljo dne 12. t. m., ob treh popoldne, v grajskih prostorih zelo lepo žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Prijatelji katoliške prosvete vabljeni!

Gornjigrad. Pred nedavnim smo obhajali jubilej prevzvišenega biseromašnika nadškofa g. dr. Antona Bonaventura Jegliča. Ta dan smo se zbrali v obilnem številu v škofijski dvorani, napolnili smo jo do zadnjega kotička. Nastopilo je tudi 150 pevcev, ki so predvajali koncert. Ko je vstopil prevzvišeni v dvorano, smo ga mi burno pozdravili: »Živijo, biseromašnik!« Dol z o'na pa so ga obsuli s cvetjem. Nato je prevzvišenega v iskrenih besedah pozdravil mal fantek. Za njim je imel govor g. Jamnik. Obrazložil je nam, kaj vse je stori gospod jubilat za slovenski narod. Nato pa je zadonela iz stopetidesetih grl lepa slovenska pesem na čast jubilantu. Tako smo se poklonili očetu slovenskega naroda. — Na praznik Kristusa Kralja smo imeli zopet slovesen dan. Ta dan je imelo Apostolstvo mož in fantov skupno sv. obhajilo. Ta dan so še posebno v obilnem številu pristopili fantje in moške k mizi Kristusa Kralja. Tudi šolska

Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!

mladina je imela ta dan skupno sv. obhajilo. Moške in fantje, le tako naprej! Kateri še niste v Apostolstvu, pristopite, da bo večja armada apostolov. Naj še bo vihar kakoršen hoče, vere iz naših src nam ne more nikdar iztrgati!

St. Vid pri Planini. Na Martinovo nedeljo, to je dne 12. t. m., ob treh popoldne bodo naši igralci vprizorili prav lepo in zanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je posneta po povesti znanega in priljubljenega pisatelja J. Spilmana, pred par leti pa je izhajala kot igra v »Našem domu«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novega prapora Marijine družbe. Na svidenje v obilnem številu!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din.
polletno 16 Din.
četrtletno 9 Din.

Sežiganje mrličev na otoku Bali.

Bali je manjši otok Sunda skupine, ki leži vzhodno od velikega otoka Java pod Indijo. Na omenjenem otoku je po dnevu 40 stopinj C, po zahodu solca pa začne pihljati hladnejši veter in na večer se grejejo ljudje ob ognju in v noči se zavijajo v volnene odeje. Bali je ovenčan z vsemi južnimi krasotami. Tamkaj je videti gozdove kokos-palm, riževa polja, zelene travnike in ognjenike, ki bluvajo žarečo lavo. Na otoku bivaajo zadovoljni ljudje, ki ne poznajo danes tako hude borbe za vsakdanji kruh, saj ni med njimi niti enega berača. Zemlja je tolikanj rodovitna, da je prebivalstvu izraz »lakote« ali »pomanjkanja« nekaj povsem tujega. Presrečno ljudstvo, ki ne pozna gospodarske krize in ne strankarske politike!

Glavno je Baličcem vera. Vsa njihova dejanja so osredotočena v cilj: zadovoljiti bogove. Sosedno Javo je preplaval

derna metoda, kakor so jo učili znani preosnovatelji.

»Saj ste strašansko izvedeni v teh stvareh, gospod Boltežar!«

»Hm! Priznati moram, da mi je gospodična Grubelnikova včeraj malo predavala o tej reči; sicer pa, kot šolski nadzornik moram vedeti kaj reči. Ali bova torej šla in malo poslušala?«

»Jaz vendar ne; jaz ne smem!«

»Kako da ne? V svoji šoli vendar lahko vsakemu, komur hočem, dovolim, da posluša. Če lahko pustim, da gledate, kako seje moj hlapec ječmen, potemtakem tudi lahko pustim, da poslušate, kako moja učiteljica poučuje otroke pri rodopis. Ali pa se morebiti ne zanimate za to?«

»Zanimalo bi me zelo, toda motil bi pouk.«

»No, no, saj vendar ne boste brbrali vmes, ali drsali z nogami, ali pa metali papirnatih kroglic, kakor delajo to drugi razposajenci. Ne delajte praznih izgovorov in pojdite z menoj! Vtepel sem si v glavo. Če kdaj svoje nadzorništvo radi pomanjkanja časa ali radi pomanjkanja zanimanja do denarnega dobička (ta reč mi

namreč, če prištejem vse izdatke, prinese letno 48 dinarjev) — če torej slečem kdaj svoje pedagogične in nadzorniške hlače, boste lahko moj naslednik. Zaenkrat pa je kar veselo. In sedaj pojdiva! Če sva že skupno igrala uradnega predstojnika in komisijo radi umora in požiga, sva lahko skupno tudi šolska oblast.«

In res me je vzel s seboj.

Erika je moje zmedene besede, katere sem ji rekel v opravičilo, da neupravičeno posegam v njen posel, sprejela s prostodušno prisrčnostjo. Kaka razstava šolska ura pač ni, je rekla, toda škodo bom trpel jaz sam. Gospoda Boltežarja pa je sprejela s spoštovanjem, ki se spodobi predstojniku, in opazil sem, da je bila celo malo razburjena, ker bo morala učiti »pod nadzorstvom«.

Bilo pa je kar srčkano. Otroci so počasi in vljudno hodili s svojo učiteljico, imenovali so posamezna drevesa v gozdu z imeni, ponavljali, kar so nedavno slišali o mačicah in brstju in so

da radi letijo proti vetru, frčijo preko morja, krenejo proti severu, odkoder se več ne vrnejo.

Kronika poroča tudi o drugih vrstah žuželk, ki so že nastopile v oblakih in plašile človeka. Maja l. 1880 je letel preko Varšave roj kačjih pastirjev. Polet je trajal tri dni. Na tisoče žuželk se je zagnalo ob šipe hiš in pokrilo s svojimi telesai mestne ulice.

Znani so roji potujočih kačjih pastirjev, katere so opazovali od 30. junija do 3. julija l. 1917 v Nemčiji pri Halle, Merseburgu ter Weissenfelsu. L. 1921 se je podala na pot nepregledna povodenj golazni, kateri pravimo

mohamedanizem, Bali se oklepa že tisočletja indijske veroizpovedi. Balijski verujejo, da je njih otok last bogov in oni ga imajo samo v najem. Ker smatrajo življenje kot dar božji, se zahvaljujejo božanstvom z daritvami ter s prazniki, kojih višek slovesnosti tvorijo plesi.

Indijska vera vleva Balijscem, da svoje rajne sežigajo.

Zelo redko sežgejo mrliča takoj po smrti. V največ slučajih preteče med dnevom smrti ter upepelitve več mesecev, da celo — leta! Ker je sežiganje mrliča združeno s stroški, čakajo tako dolgo, dokler ne pomre v enem ali več krajih znatnejše število ljudi in potem določijo skupen dan za upepeljenje.

Po stari navadi ne sežgejo mrliča tako dolgo, dokler živijo starši ali celo babica ter dedek umrlega.

Manj premožni zavijejo mrliča na dan smrti v bel prt in ga začasno zagrebejo v zemljo 1 meter globoko. Bogati Balijski ter knezi pa napravijo umrlemu mrtvaški šotor. Mrtveca napudrajo z riževim moko, namažejo s sokom raznih zelišč, zavijejo v dragocene prte in ga položijo kakor mumijo v izvotljeno palmovo deblo. V takem položaju ostane truplo do sežiganja. Mrlič ne segnija, ampak se posuši.

Vobče poravnajo poleg sorodnikov stroške pogreba prijatelji ter znanci.

Ce umre plemenitaš, sestavijo iz bambusovih palic stolp, ki je razdeljen v več nadstropij ter okrašen z dragocenimi rutami in ogledali. V mrtvaški stolp položijo mrliča in ga zagrnejo od vseh strani. Čim imenitnejši je bil rajni, tem več strehic je videti na mrtvaškem stolpu in sicer ena nad drugo. Umrli knezom sestavijo po 30 metrov visoke stolpe. Na dan sežiganja prime za stolp kakih 60 nosačev in ga nesejo z mrličem vred na kraj, ki je določen za upepeljenje, kjer že stoji pripravljen iz lesa upodobljen bik, pisano poslikan in na hrbtu ima odprtino. Stolp postavijo poleg bika in mladi ljudje prinesejo iz stolpa mrliča, na kar ga pokropi

najimenitnejši svečenik. Truplo porinejo v izvotljeni bikov trup, ga še kropijo, prinesejo razna darila in užgejo lesenega bika. Ko je ugasnil ogenj, zberejo pogrebci pepel, ga shranijo v stolp, katerega ponesejo na obrežje morja in ga vržejo s pepelom vred v ocean.

Remšnik. V soboto dne 14. oktobra je umrl Luka Močivnik, po domače Pažek, kmet na Vasi v okolici Sv. Janeza na Suhem. Bil je dober kmetovalec, zgledno je oskrboval svoje veliko posestvo, bil je tudi dvolastnik, na avstrijski strani ima svoj vinograd pod Pankracijem. Rečeži so v njegovi hiši našli vsikdar gostoljubnost, in, česar je žal vedno manj tudi po kmečkih domovih, v tej hiši se je mnogo molilo, zaradi tega marsikateri služabnik ni hotel tam ostati v službi. Rad je podpiral cerkve, domačo župno cerkev sv. Jurija, pa tudi razne podružnice, posebno mnogo je daroval za veliko cerkev sv. Janeza, zato so mu tamošnji zvonovi peli zadnjo pesem. Stare korenine ginejo, močni stebri se podirajo: z njim je smrt napravila veliko vrzel. V pondeljek smo ga položili k počitku, 74 let starega, ravno pred njegovim godom; mnogo jih je bilo, ki so ga spremlili na zadnji poti, bili sta dve sv. maši, domači pevski zbor je zapel pri grobu pesem: »Vigred se povrne«. Sedaj spijo skupaj trije, dobra mati Juljana, sin Simon in oče Lukež, najmlajši sin Ivan pa je pokopan v Srbiji. Večna luč naj Vam svetli! Naj se čistito snidemo ob vstajenju!

Marenberg. Dne 25. oktobra so v navzočnosti areskega načelnika g. dr. Milača in tukajšnjega dekana g. Mesnerja prenesli v novo narejene grobnice: gg. Marijo Langeršek, Kristino Preglau in Marijo Wrentschur. Smrt pa je zadnji čas s svojo koso odšla v druge kraje. — Nasproti Tirolerju si zida novo vilo odvetnik dr. Ivan Winterhalter. Bivše Trafenikovo posestvo in gostilno je od g. Stelcerja, restavraterja v Grazu, kupil g. Šiker iz Št. Ilja v Slov.

Še le po tem obredu zamore duša rajnega v balijsko nebo, odkoder se vrne pomlajena v novo življenje na srečnem otoku. Balijski je rajsko zadovoljen v veri, da pomeni smrt le prav kratko ločitev, ker se duša vrne k zopetnemu življenju v domovini med nekdanjimi sorodniki, prijatelji ter znanci.

goricah, kjer je bil kletar pri g. Baumanu in najemnik restavracije. G. Siegbert Wrentschur pa je od g. Jakoba Novaka v Sv. Lovrencu na Pohorju kupil parno žago. — Namesto v Velike Lašče prestavljenega sodnijskega predstojnika g. Janka Čerčka pride v Marenberg sodnik g. Alfonz Cepuder. Ker je v Vuhredu ena učiteljica preveč, v Marenbergu pa ena premalo, hodi iz Vuhreda na marenberško šolo učiti gđ. Vera Pihler.

Spodnja Sv. Kungota. Tukaj je umrla dne 25. oktobra Ana Markuš v 68. letu svoje starosti. Sirota je bila že eno leto hudo bolana in je voljno prenašala svojo bolezen. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti. Bila je skrbna in krščanska žena. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kdo ne pozna prekrasnih Slovenskih goric z nešteti grički, na katerih kraljujejo bele cerkvice ali pa lepe kapelice? To so nam žive priče vernega ljudstva. Če hodiš po teh prijaznih hribočkah, te pozdravljajo ob široki stezi, kakor tudi na doprtem polju, ali daleč v gozdu. Posebno mnogo je tukaj pri nas poljskih znamenj, ali kakor jih mi imenujemo: križev. Tudi dne 15. oktobra se je na slovesen način blagoslavljalo tak križ ob občinski cesti v stari občini Osek. Dala ga je postaviti posestnica Alojzija Ploj, kateri se je po dolgem času le vendar uresničila ta želja. Bil je krasen jesenski dan, hvala Bogu. Okoli tretje ure popoldne se je pripeljal preč. g. P. Elekt Hamler ter opravil slovesen obred. Iskrena hvala gospodu patru, posebno pa še zato, da se je tudi drugi dan potrudil v tisti zakotni kraj in ponovno blagoslovil Marijo in Odršenika. Naj stoji ta križ v čast božjo, naj prinaša nebeških darov v ves naš kraj, prinaša pa jih naj tudi zaslužni krščanski materi. Posnemajte jo vsi! Ob tej priliki se je nabralo tudi nekaj za misijone.

tisočnožci in to po železniški progi Baltimore - Ohio v Severni Ameriki. Golazen je pokrila ob železnici 30 ha obdelane zemlje, je napadla farne in prodila v hiše. Boj zoper ti gnjusne vsiljivce je trajal dva tedna, predno jih je zmogla človeška nadmoč.

Celi oblaki letetih mravelj so zagrnili pred leti francosko mesto Dijon. Po cestah in strehah so se morali lotiti teh žuželk z lopatami, ker so odrekale vsled množine melle.

Znan je milijardni vzlet listnih uši, katere je preganjalo krdele božjih volekov ali pikapolonc. Oba roja sta zašla preko razbur-

tu in tam utrgali vijolice. Z izvedenimi očmi so opazovali cvetove, preštevali cvetne listke in prašnike in narejali pametne obrazke.

Nenadoma je puhnil Boltežar:

»Poglejte no tam tisto dekletce — tista mala, ki ima kakor kutina rumeno kito — ta vam žre vijolice — kakor tele.«

Res je bilo tako. V svoje misli zatopljen je stala deklica tamkaj, pomežikavala v sonce in grizla vijolice.

Boltežar je potegnil debelo zapisnico iz žepa in si nekaj zapisal. Oho, sem si mislil, ta pa misli resno. Tudi Erika je opazila, da Boltežar pisari, nekoliko je zardela, spázila dekletce, ki je jedla vijolice in jo poklicala k pazljivosti s karajočo besedo.

»Škoda!« je zagodrnjal Boltežar. »Prav teknilo ji je.«

Šli smo dalje. Oglasila se je kukavica. Otroci so šteli.

»Osemkrat!« je zaklical paglavček. »Gospodična, osem let boste živeli še.«

»To bi bilo premalo zame!« je rekla učiteljica ljubeznivo.

»Ne,« je vzkliknila neka deklica, »nekaj drugega pomeni to: gospodična bo dobila osem otrok.«

»Toda Zora!«

»Pravijo tako,« je rekel zarjavel zvitorepež: »mi vsi homo dočakali osemdeset let.«

Boltežar si je zopet nekaj zapisal. Kukavica se je znova oglasila.

»Kje pa je? Kje pa je?« so vpili malčki. »Videl bi jo radi.«

»Ujel jo bom,« je zaklical čvrst dečko, »in jo bom zaprl v kletko.«

Tedaj je učiteljica začela pripovedovati otrokom, kako plašen ptič je kukavica. Puščavnik v gozdu je, nepriljudna, boji se ljudi in živali. So celo lovci, ki še nikoli niso videli žive kukavice.

»Glej jo no,« mi je rekel Boltežar, »tudi jaz še nisem videl žive kukavice.«

Ko smo šli dalje, so se otroci razgovarjali med seboj.